

Załącznik
do uchwały Nr 495/LXI/2009
Rady Miejskiej Jeleniej Góry
z dnia 8 grudnia 2009 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2010-2015**

Jelenia Góra, 2009 r.

I. WPROWADZENIE

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2010-2015 określa lokalną strategię w zakresie zwalczania narkomanii. Program przedstawia zadania własne Miasta wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz.1 485 z późn. zm.). Jest kontynuacją działań określonych w realizowanym Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2009.

Problem uzależnienia od narkotyków jest coraz powszechniejszym zjawiskiem. Niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych tj. HIV/AIDS, żółtaczkę, gruźlicę, czy choroby weneryczne. Uzależnienie to dotyczy wszystkich grup społecznych niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia, czy statusu materialnego. Wywiera negatywny wpływ zarówno na zachowanie człowieka, jak i na jego sferę socjalną, ekonomiczną, prawną, etyczną i kulturalną.

Badania ankietowe prowadzone wśród młodzieży szkolnej dotyczące postaw i zachowań młodzieży wobec uzależnienia i zagrożeń społecznych wyraźnie wykazują, że zdecydowana większość uczniów słyszała o narkotykach i skutkach ich używania. Znajomość poszczególnych rodzajów narkotyków rośnie proporcjonalnie do wieku ankietowanych. Według badanej grupy, najczęściej próbowanym narkotykiem jest marihuana i haszysz.

Badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Jeleniej Górze przez Poradnię Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR wykazały, że 33% gimnazjalistów zna osoby ze swojej klasy, które zażywają narkotyki. Z badanej grupy gimnazjalistów 32 % było skłonnych, dla dobra swoich kolegów, podać nazwiska zażywających narkotyki lub sprzedających narkotyki.

W szkołach ponadgimnazjalnych 39 % uczniów deklaruje, że zna osoby ze swojej klasy zażywające narkotyki, a 28 % tych uczniów była skłonna podać nazwiska kolegów zażywających narkotyki, bądź nazwiska osób zajmujących się ich dystrybucją. Według ankietowanych miejscem, gdzie najłatwiej jest się zaopatrzyć w narkotyki są: dyskoteki i prywatki – 55%; ulica - 20 % oraz szkoła, którą wskazało aż 15 % uczniów.

Wyniki badań ankietowych wyraźnie wskazują, że dostępność do narkotyków jest powszechna, a eksperymentowanie przez młodzież z substancjami psychoaktywnymi jest zjawiskiem niepokojącym. Dlatego zasadnym jest prowadzenie i finansowanie programów edukacyjnych kierowane zarówno do młodzieży, jak i do ich rodziców, pedagogów szkolnych i nauczycieli.

Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym. W zależności od stopnia ryzyka powinna być prowadzona na trzech poziomach:

- 1) **Profilaktyka pierwszorzędowa** – adresowana do grupy niskiego ryzyka, mająca na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnianie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych;
- 2) **Profilaktyka drugorzędowa** – adresowana do grupy podwyższonego ryzyka, obejmująca m.in. poradnictwo rodzinne, indywidualne i socjoterapię;
- 3) **Profilaktyka trzeciorzędowa** – adresowana do grupy wysokiego ryzyka, której celem jest przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji społecznej. Głównie jest to leczenie, rehabilitacja i resocjalizacja.

II. CELE PROGRAMU

1. Celem głównym Programu jest promowanie i propagowanie idei zdrowego stylu życia, ograniczenie używania narkotyków, a także ukazywanie przyczyn i tragicznych konsekwencji brania narkotyków.
2. Cele szczegółowe:
  - 1) Zainicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej polegającego na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy podmiotom zainteresowanym problematyką zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienia na wczesne oznaki uzależnienia. Informowanie o dostępnych formach pomocy;
  - 2) Podjęcie wielopłaszczyznowych działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom przez redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje narkotyczne, w szczególności przez działania profilaktyczne w środowisku lokalnym;
  - 3) Uświadamianie poprzez pozyskiwanie akceptacji społeczeństwa do prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych w przedmiocie uzależnienia od środków narkotycznych i odurzających;
  - 4) Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania narkomanii poprzez nawiązanie międzyinstytucjonalnej i merytorycznej współpracy oraz koordynację działań podmiotów państwowych, samorządowych i organizacji społecznych w celu realizacji programów zdrowotnych zmierzających do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego i kondycji fizycznej;

III. ZADANIA DO REALIZACJI

1. Zwiększanie dostępności leczenia dla osób uzależnionych i współuzależnionych od narkotyków, w tym:

- 1) Współpraca z placówkami służby zdrowia i innymi podmiotami w zakresie leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 2) Wspieranie działalności instytucji prowadzących telefony zaufania ze szczególnym uwzględnieniem tych, które oferują powszechną dostępność do informacji, poradnictwa i pomocy psychologicznej;
- 3) Udzielanie pełnej informacji na temat miejsc świadczących profesjonalną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- 4) Realizacja programów terapeutycznych dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży;
- 5) Realizacja programów wczesnej interwencji.

2. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek, w tym:

- 1) Realizacja programów promocji zdrowia i edukacji na temat narkotyków w środowisku dzieci, młodzieży i dorosłych;
- 2) Wspieranie różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez inicjowanie i organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych;
- 3) Pomoc przy organizacji spotkań z osobami mogącymi dać świadectwo swoich własnych przeżyć, związanych z uzależnieniem od narkotyków;
- 4) Wspieranie działalności świetlic, klubów i ośrodków socjoterapeutycznych w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej, oraz w zakresie organizacji ferii zimowych i wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka;
- 5) Prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w tym:

- 1) Uczestnictwo w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych i informacyjnych z zakresu szkód zdrowotnych osób eksperymentujących z narkotykami;
- 2) Wspieranie szkolnych animatorów w realizacji profilaktycznych programów krajowych i autorskich;
- 3) Organizowanie konkursów plastycznych i quizów tematycznych z zakresu wiedzy o problemach uzależnień i ich rozwiązywaniu oraz promujących zdrowy styl życia;
- 4) Dofinansowywanie specjalistycznych szkoleń dla pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców w zakresie pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą;
- 5) Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień, w tym:

- 1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień – promowanie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych;
- 2) Wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych promujących zdrowy tryb życia wolny od nałogów;
- 3) Współpraca z Komendą Miejską Policji w zakresie ograniczenia ilości osób kierujących samochodem pod wpływem środków psychoaktywnych;
- 4) Współpraca z lokalnymi mediami w zakresie przekazywania profesjonalnej wiedzy na temat problemów narkomanii;
- 5) Współpraca z Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie standardów podejmowanych działań profilaktycznych oraz udzielania pomocy osobom uzależnionym.

5. Organizowanie narad i konferencji dotyczących zwalczania narkomanii wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych

IV. SPOSOBY REALIZACJI

Zadania Programu realizowane są przez:

- 1) Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej oraz inne wydziały i jednostki organizacyjne Miasta;
- 2) Zlecenie do realizacji zadań organizacjom pozarządowym i innym podmiotom działalności pożytku publicznego, w drodze otwartych konkursów ofert;
- 3) Zlecenie do realizacji zadań innym podmiotom w drodze zakupu usług zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Źródłem finansowania zadań ujętych w Programie są dochody własne pochodzące z opłat za wydawanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Sprawozdania z wykonania Programu zostaną przedłożone Radzie Miejskiej Jeleniej Góry za każdy rok budżetowy.